

Sosial Læreplan Sokndal skole

1. Forord

Å ta ansvar, vise respekt, holde orden og vise omsorg for andre er noe vi trenger i dagens samfunn. Å legge til rette for felles opplevelser og samhandling er viktig i dagens skole. Bare gjennom samvær med andre kan vi lære hvordan vi skal oppføre oss. Denne læreplanen beskriver arbeidet med å utvikle elevenes sosiale kompetanse på Sokndal skole.

For å kunne utvikle et best mulig oppvekstmiljø, er det helt nødvendig at skole og hjem samarbeider.

2. Forankring

Læreplanverket

Kapittel 9a i opplæringsloven, "elevenes arbeidsmiljølov".

Her heter det at "alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring". Denne paragrafen gir elevene rett til et godt læringsmiljø, og sammen med paragrafene 11-1a og 11-5a gir det også elevene og foreldrene rett til å ha medbestemmelse på læringsmiljøet og rett til å klage når skolen ikke arbeider tilfredsstillende med læringsmiljøet.

Formålsparagrafen i opplæringsloven:

Opplæringsloven setter også skolens oppgaver inn i en bredere sammenheng enn bare fag, og understreker at læringsmiljøet er av stor betydning. Dette kommer blant annet klart til uttrykk i formålsparagrafen for skolen der det heter at elevene skal settes i stand til å "utvikle kunnskap, dugleik og haldningar for å kunne mestre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet" (Opplæringslova, § 1-1.). Dette understreker at elevene skal møte et læringsmiljø der de deltar i fellesskap sammen med andre og får utviklet en tro på at de kan mestre sine egne liv

3. Visjon for skolen:

Sammen skaper vi kunnskap for livet

- Sammen forteller om et nødvendig samspill mellom skolen, elevene, foreldrene, kommunen næringsliv, og frivillige organisasjoner.
- Skaper sier at vi gjør dette aktivt, det oppstår ikke av seg selv, det må gjøres med sterk vilje og glød.
- Kunnskap for livet favner kunnskap som kvalifiserer deg til å leve et godt og sterkt liv, kunnskap som strekker seg ut over det rent faglige, som gjør deg i stand til å lykkes/trives alene og sammen med andre mennesker, i med- og motgang, i skiftende tider og tett på virkeligheten. Kunnskap som setter en i stand til å møte fremtidens utfordringer med optimisme.

4. Evidensbasert:

Læringsmiljø og læringsutbytte

Et godt læringsmiljø bidrar til gode skolefaglige prestasjoner og god sosial kompetanse samtidig som motiverte og velfungerende elever også bidrar til å opprettholde et godt læringsmiljø. (Nordahl)

Innen den pedagogiske forskningen, særlig det siste tiåret, har det kommet en rekke studier som klart dokumenterer den betydning ulike betingelser i læringsmiljøet har for elevenes faglige og sosiale læring.

Av de viktigste faktorene tilknyttet elevenes sosial og faglige læring framstår:

- Relasjon mellom elev og lærer
- Klasseledelse
- Relasjoner mellom elevene
- Bruk og håndhevelse av regler
- Forventninger og støtte til elevene
- Samarbeid mellom hjem og skole
- Lærerens evne til å lede klasser, håndhevelse av regler og gi tilpassede konsekvenser

Av betingelser i læringsmiljø som ikke er direkte knyttet til læreren påpekes to avgjørende forhold tilknyttet elevenes læring:

- Relasjoner mellom elever, og læringskulturen blant barn og unge
- Foreldrenes støtte og forventninger til egne barns skolegang

Oppsummert kan vi si at et godt læringsmiljø ikke bare fremmer helse, trivsel og en positiv sosial utvikling. **Gode læringsmiljøer fremmer også den faglige læringen.**

5. Forpliktelse

Felles ansvar

Skole og hjem har et felles ansvar for at elevenes læringsutbytte og trivsel skal bli størst mulig. I LP06 går det tydeligere fram enn tidligere at foreldrene har et sterkt medansvar i elevens opplæring.

Skolens ansvar:

- Gi opplæring som ligger innenfor opplæringsloven med forskrifter, herunder lærerplanverket
- Gi elevene et godt og trygt læringsmiljø
- Ha systematisk kontakt og samarbeid med hjemmet
- Reagere dersom elevene er fraværende uten godkjenning fra ledelsen på skolen
- Iverksette tiltak dersom elevens læring, utvikling eller velferd er truet, eller ved lang tids sykdom
- Sikre god orden på skolen
- Stille faglige krav utfra elevens evner
- Veilede elevene for høyere måloppnåelse

Foreldrenes ansvar:

- Å sørge for at elevene kommer uthvilte og mette på skolen
- Forsikre seg om at de har niste, og har nødvendige materiell med seg
- Hjelp elevene å innarbeide gode leksevaner: Kontrollere at lekser er gjort, og vise interesse for det som barna jobber med
- Lese for barna - gjerne lenge etter de har lært å lese. Snakk om det dere leser, og vis dem at du leser
- Vis interesse for barnas kunnskap
- Gi nødvendig informasjon til skolen om ditt barn og dets omgivelser
- Snakk med barna om ting som skjer i samfunnet. ikke skjul hendelser- snakk med dem slik at de har forutsetning for å forstå
- Skryt av dem for små og store framskritt. Vis at du ser dem
- Vis at du har forventninger til dem

6. Integrering i andre planer

Den sosial læreplanen er tett knyttet opp mot skolens Ordensreglement, skolens Plan mot mobbing og skolens Plan for skole/hjem samarbeid og må sees i sammenheng med disse.

Disse planene finner du på skolens hjemmeside

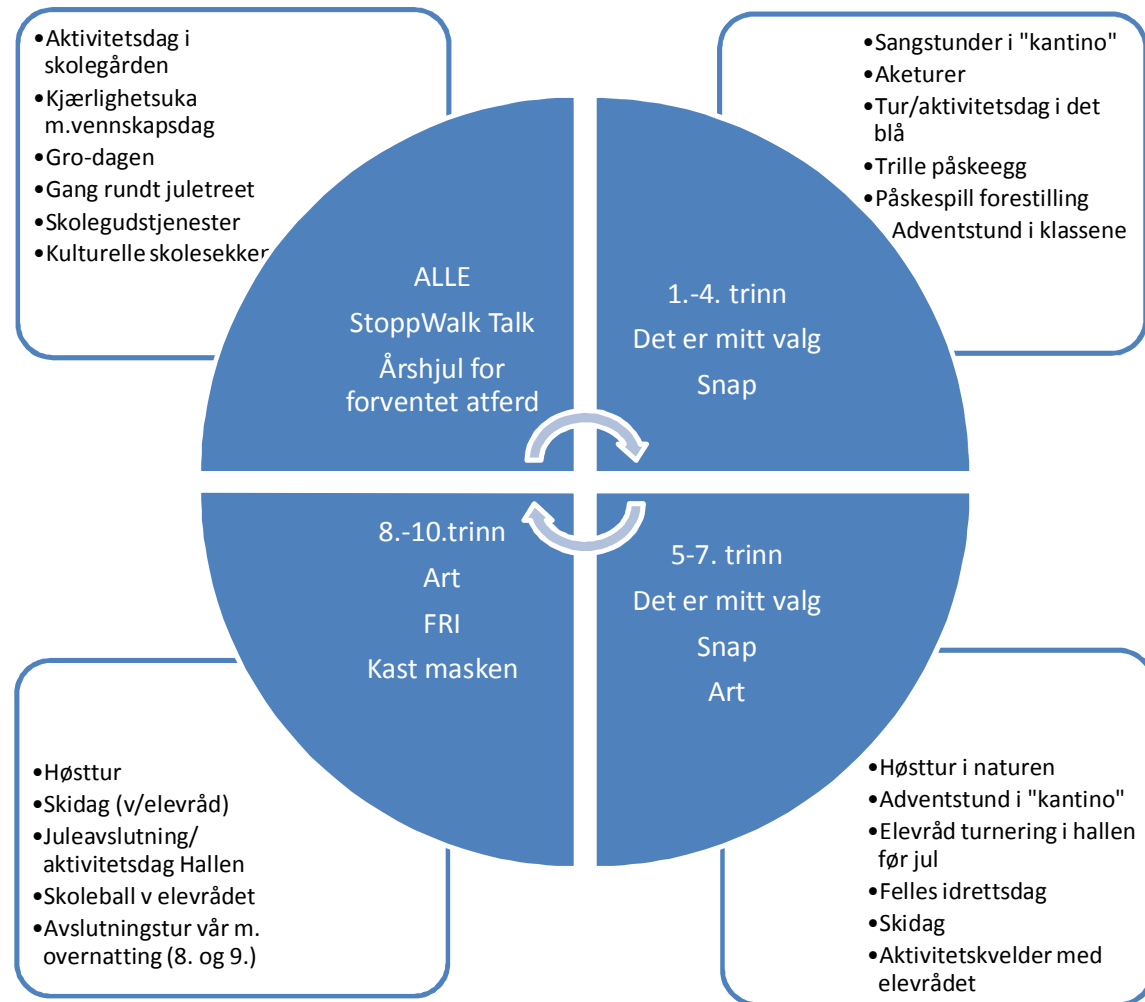
Innhold i sosial læreplan

7. Sosiale læremål og kjennetegn på måloppnåelse

Sosiale læremål og kjennetegn på måloppnåelse					
1-4 trinn		5-7.trinn		8-10 trinn	
Mål	Kjennetegn på måloppnåelse	Mål	Kjennetegn på måloppnåelse	Mål	Kjennetegn på måloppnåelse
Empati: Viser evne til å leve seg inn i andres situasjon	<ul style="list-style-type: none">• Gi andre ros• Trøste andre• Hjelp andre	Empati: Å lære seg til å se situasjon en fra den andres side, vise omtanke og respekt for andres følelser	<ul style="list-style-type: none">• Vise vennlighet• Vise tydelig at de bryr seg om andre• Gi hjelp og støtte og dele med andre	Empati: Å kunne vise sosial sensitivitet og evne til decentering og vise respekt for andres følelser og synspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Anerkjenn andre• Kunne sette seg inn i hvordan andre har det og trekke konsekvenser av dette• Handlingene utføres spontant, uten å være opptatt av umiddelbar egennytte
Samarbeid: Kunne samarbeide i lek og enkle læringsaktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Kunne vente på tur• Dele med andre• Følge regler• Følge enkle beskjeder	Samarbeid: Kunne finne løsninger og være fleksible i både sosial aktivitet, læringsarbeid, og medbestemmelse	<ul style="list-style-type: none">• Følge regler• Hjelp andre• Følge beskjeder• Kunne endre aktivitet uten å protestere.• Ta hensyn til andres ønsker og behov	Samarbeid: Å kunne ta initiativ til eller delta i problemløsningsprosesser, planlegging av felles oppgaver, og	<ul style="list-style-type: none">• Å kunne samarbeide både med jevnaldrende og voksne• Ta ansvar for oppgaver som blir fordelt• Kunne diskutere og bli enige om løsninger

				gjennomføring av felles oppgaver/ arrangement	
Selv-hevdelse: Å kunne uttrykke sine egne behov	<ul style="list-style-type: none"> • Å kunne be om hjelp • Si stopp når noen plager • Å kunne uttrykke egne følelser • Å kunne uttrykke egne ønsker 	Selv-hevdelse: Å kunne uttrykke og begrunne egne behov, og være selvstendig i egne valg og meninger.	<ul style="list-style-type: none"> • Å kunne be om mer informasjon • Kunne presentere seg • Kunne hevde egne meninger • Kunne ta egne valg 	Selv-hevdelse: Å kunne stå opp for seg selv og egne meninger og beslutninger. Å kunne reflektere over konsekvenser av valg en har tatt.	<ul style="list-style-type: none"> • Å kunne reagere på andres handlinger • Kunne markere seg sosialt, blant annet ved å uttrykke egne meninger og standpunkt • Å kunne uttrykke uavhengighet og autonomi, samt ta sosial kontakt og initiativ • Å kunne motstå gruppepress.
Selv-kontroll: Å kunne regulere forholdet mellom atferd og følelser	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne vente på tur • Vise og kontrollere sinne • Vise glede på situasjonstilpassede måter 	Selv-kontroll: Vise evne til å tilpasse seg fellesskapet og ta hensyn til andre.	<ul style="list-style-type: none"> • Vise impuls kontroll, ved å kontrollere følelsene. • Vise respekt for mangfold blant medmennesker. • Vise toleranse i måten en snakker til andre på. 	Selv-kontroll: Kunne takle frustrasjoner og motgang, eller takle uenighet og konflikter, når det oppstår.	<ul style="list-style-type: none"> • Vise nøyaktighet i sin kommunikasjon gjennom verbal og ikke-verbal kommunikasjon. • Kan uttrykke/vise uavhengighet og selvstendighet • Bli ferdige med det som er vanskelig og sette seg nye realistiske mål • Å gjøre så godt en kan • Å kunne kontrollere følelsene
Ansvarlighet: Å kunne utvikle ansvar og kontroll for hva en sier og gjør.	<ul style="list-style-type: none"> • Å kunne gi beskjed når noen har det vondt • Hjelp hverandre • Ta med andre i leken • Å kunne si stopp både for seg selv og andre • Å ha kontroll over armer og bein <p>Stop,walk,talk</p>	Ansvarlighet: Å kunne ta ansvar for seg selv og andre	<ul style="list-style-type: none"> • Er i stand til å løse konflikter og avklare uenigheter seg i mellom • Å snakke positivt til og om hverandre • Ta ansvar for hverandre i vanskelige situasjoner • Å kunne le med, men ikke av hverandre • Å gi beskjed dersom noen blir plaget eller er utenfor fellesskapet • Å ta ansvar for egne resultat i gruppearbeid, for å drive arbeidet fram 	Ansvarlighet: Å ta ansvar for seg selv og andre	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltro til egen kompetanse og opplevelse av at den blir etterspurt og bekreftet i ulike sosiale miljøer • Har tro på at de kan bruke sin kompetanse til å mestre motgang og stress. • Å kunne håndtere konflikter på en selvstendig og effektiv måte • Å gi beskjed dersom noen blir plaget eller er utenfor fellesskapet

8. Årshjul for trivsel og miljø

9. Oppmuntring ros og belønning

Hensikten

Når voksne aktivt oppmuntrer og retter oppmerksomheten mot barns positive oppførsel, vil problematferd forebygges og reduseres. Det bidrar til utvikling av en god sosial skolekultur i et trygt miljø som motiverer til læring.

- Barn lærer best når de lærer gjennom oppmuntring
- Konsekvent oppmuntring retter oppmerksomheten fra nederlag til suksess
- Gjennom oppmuntring lærer barnet å tenke "Jeg klarer det"
- Ferdighetstrening gjennom oppmuntring fremmer mestring og selvtillit

Å jobbe for gode resultater og sosial anerkjennelse er for de fleste elever en motivasjon i seg selv. Noen elever lar seg derimot ikke motivere av slik egeninnsats. Da kan følgende huskereglar være nyttige:

- Gi positive reaksjoner ofte
- Gi oppmuntring og belønning konsekvent og så fort som mulig
- Bruk sosiale oppmuntringstegn så ofte som mulig Ha noen langsiktige belønninger i bakhånd
Varier mellom flere måter å oppmuntre eller belønne på.

Skoleomfattende belønning med Bra-kort 01.09.11

Fellesområder: Ganger, trapper, skolegården, fotballbanen, toaletter, bussen, fellessamlinger.

Vi fokuserer på bestemt atferd, som skal utløse Bra - kort, uke for uke, følger årsplan i kap. 12. I tillegg kan det deles ut kort, for observert, positiv atferd, ut fra personlig skjønn.

På klassenivå: klasserommet, spesialrom, tur, til og fra hallen, inne- aktiviteter, matpausen, sfo

Det enkelte team bestemmer, hva de spesifikt vil jobbe med og deler ut Bra-kort i forhold til dette. Bra - kortene kan deles ut til individ eller til samlet klasse. Vær raus med å dele ut kort. Det er allikevel viktig, at årshjul for innføring av regelmatrisen blir fulgt opp, og at det vi arbeider med i fellesskap på skolen, også blir fulgt opp på det enkelte trinn. Se forslag til årshjul. Dersom enkeltelever samler kort, telles disse opp i klassen, og belønningen gis på klassenivå.

På individnivå.

I tillegg kan det samles kort individuelt, og gis belønning ut i fra dette. Det er viktig å huske på at den individuelle belønningen, ikke bare skal gis til de røde elevene, men like ofte til de grønne elevene. Hver enkeltelev, teller selv opp og registrerer hvor mange kort de har oppnådd. Elevene får utdelt en plastlomme, til å samle kort og registreringsskjema i.

Belønning

Et fast bestemt antall BRA – kort, utløser belønning. Dette antallet må være likt for alle trinn. Men det kan være differensiert mellom småskole, første trinn og mellomtrinnet. Vi bør også regulere antall Bra – kort, ut i fra hvor store klassene er. Antall kort er ikke absolutt og må reguleres opp eller ned, alt etter hva vi erfarer. Det er viktig at systemene blir så rettferdige som mulig slik at ikke noen klasser får en hyppigere belønning enn andre, fordi noen lærere er flinkere til å dele ut Bra - kort.

Som et utgangspunkt foreslår vi:

- 400 stk bra kort for belønning på 5.-7 trinn
- 200 stk bra kort for belønning på 1.-4. trinn

Hele personalet skal dele ut BRA -kort. Kontaktlærer teller opp antall kort, og bestemmer når det skal tas ut felles belønning.

Opptelling skjer hver dag(kan muligens reduseres til ukentlig opptelling, når ting får satt seg) Det lages et søylediagram, som viser graden av måloppnåelse for klassen, dag for dag og et større samleskjema for å vise måloppnåelse opp mot 200bra-kort(400 bra-kort). Belønning gis i tråd med det skoleomfattende belønningssystemet, som vi er blitt enige om. **HUSK BELØNNING HVER UKE I STARTEN**

I tillegg fører den enkelte elev en personlig statistikk, når målet er nådd (for eksempel 30stk Bra – kort) leveres oppsummeringskortet til lærer, som gir belønningen så snart som mulig. Atferds – teamet har utarbeidet skjemaer, både for enkeltelever og til klassens oppsummering.

Forslag til personlige belønninger kan være (i tillegg er det lov å være kreativ, ut i fra elevens ønsker)

- Å sitte inne og tegne, leke eller spille i et friminutt med tilsyn.
- Å være lærerens hjelper i en del av en time.
- Få lov til å gå ut på gangen for å lese ei bok
- Være inne i et friminutt for å pynte/rydde klasserommet med tilsyn.
- Få lov til å være ute i skolegården og leke med de minste elevene(ekstravakt)
- Få lov til å sope i skolegården i deler av en time

Lærer velger ut tre av disse belønningene, som eleven kan velge mellom. Til elever med spesielle behov er det av og til nødvendig å avtale belønninger ut i fra elevens interesser, behov og forutsetninger. Dette gjøres i samarbeid med foresatte.

Skoleomfattende belønningssystem for Sokndal skole		
Positiv belønning brukes som et virkemiddel for å endre atferd. Belønningen kan komme som resultat av x-antall oppnådde bra-kort, eller som en avtale mellom elev/klasse og lærer etter oppnådde definerte målsettinger.		
Trinn	Aktivitet forbeholdt det enkelte trinn	Aktiviteter for alle innenfor avdelingene
SFO	<ul style="list-style-type: none"> • Popcorn fest • Vi baker kake • Pannekake • Is • Film • Tur • Leker • Diskotek • Konkurranser 	
1. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Ta med leker hjemmefra • Ha en lek i samling • Leke en felles lek ute • Elevene kan få velge ulike aktiviteter, bestemt av lærer(perling, tegning spill osv) • Steke vafler/lapper 	<ul style="list-style-type: none"> • Film • Frie aktiviteter • Valgte aktiviteter • Noe spiselig/frukt/ kaker(sjeldent) • Utetime • Aketur • Spille musikk • Spille spill • Leker konkurranser • Fortelle gåter vitser • Kosetime • Spilletime • Ekstra utetid
2. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Tegne • Ta med leker hjemmefra • Data • Bamsetime • Steke vafler/lapper • Leke en felles lek ute 	
3. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Data • Spille spill • Tegne 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Stillelesing • Utelek • Lærerens overraskelse • Lærerens hjelper 	<ul style="list-style-type: none"> • Pratestund - styrt • Elev underholder/lage forestilling/sang opptreden
4. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Tur • Kosetime • Valgte aktiviteter • Styrt pratestund • Spille spill • Lærerens overraskelse • ballspill 	
5. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Kanonball • Tegne • Popcorn + NRK super • Slåball • Høytlesing 	<ul style="list-style-type: none"> • Ballbingen • Quiz • Bestemme selv time ute • Se film • Luftepauser • Utetime • Bestemme selvtime i klasserom. Aktivitet godkjennes av lærer • Ute i snø • Spill time • Koselunsj pådekkning langbord • Turdag • Hobby dag/ ha med dag • Beat for beat • Spille medbrakte cd er(godkjennes av lærer først) • Mimekonkuranse • Baking spising/boller kake • Småprate 10 min • Pc time • 7-kamp • Bestemme selv time
6. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Kanonball • Mimekonkuranse • Gjøre lekser i timentime • Spille spill 	
7. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Velge aktivitet i gym • Gjøre lekser i timene • Popcorn • Kosetime m program • Høre på musikk under arbeid(p4) 	
8-10 trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Kanonball • Gjøre lekse time • Gå hjem 5. min før • Ha på musikk under arbeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Quiz • Alias • Volleyball/utetime • Høytlesing • Langbord med lunsj i kantine(elev-lærere) • Se film

10. Elevmedvirkning

For å gjøre de sosiale læremålene kjent for elevene, skal disse gjennomgås kontinuerlig. Elevrådet bør delta i den årlige evalueringen av planen. For at planen skal være aktuell, er det viktig at elevene blir tatt med på råd når det gjøres endringer.

Avslutning og kvalitetssikring

11. Samarbeid med skolens støtteinstanser

På skolen er det opprettet et atferdstøtteteam (1.-7.) for å følge opp elever, klasser og ansatte i forhold til å skape gode samspillmønstre og positiv atferd. Teamet møtes en gang i uka og målet er å sette i verk tiltak på et tidligst mulig tidspunkt. Utgangspunktet for analysen er ofte antall registrerte hendelser i SWIS. I tillegg kan spes.ped. teamet være til hjelp, dersom vanskene er sammensatte. På u-trinnet er spes.ped.team og atferdstøtteteam sammenslått til et felles team.

Andre samarbeidspartnere er PPT, BUP og barnevern..

For ungdomstrinnet: utplassering i bedrift, etter sakkyndig vurdering.

Det er alltid viktig å involvere foresatte når målet er å endre atferden.

12. Implementeringsstrategi/forpliktelse

Årsplan for innlæring av regelmatrisen og sosiale mål. *Se ordensreglement*

For foresatte:

Gjennomgås på hvert foreldremøte om høsten.

For elev:

Hvert trinn har ansvar, for å øve inn forventningene til hvordan reglene skal følges, på alle skolens områder. Dere velger selv, hvor stort fokus dere legger på hvert underpunkt i regelmatrisen, alt etter hva som er mest aktuelt. Konsekvenser i forhold til negativ atferd settes inn, dersom elevene er kjent med hva som forventes av dem og allikevel bryter reglene. Det er viktig med hyppige repetisjoner!

Hovedområdene for øving av sosial kompetanse finner dere i parentes, for hver uke. Dere velger selv ut hvilke mål dere setter fokus på. Både de sosiale målsettingene og forventningene skal være gjenstand for vurdering.

13. Evaluering av planen

Evalueringen av planen skjer hver høst i sammen med ordensreglement og plan mot mobbing.

Planen er utarbeidet av Atferdsteamet 4013-2914